HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

חזרנו על כל צדדים של ר"מ ולא מצינו הקדש בשוגג אין מתחלל במזיד מתחלל ומשנתינו בכתנות כהונה שלא בלו הואיל וניתנו ליהנות בהן לפי שלא ניתנה תורה למלאכי השרת ת"ש כתנות כהונה שבלו מועלין בהם דברי ר"מ מאי לאו אפי' לא בלו לא בלו דוקא ת"ש מועלים בחדתין ואין מועלים בעתיקים (דברי ר' יהודה) ר' מאיר אומר מועלין אף בעתיקים שהיה ר"מ אומר מועלין בשירי הלשכה ואמאי נימא הואיל וניתנו ליהנות לפי שלא ניתנה תורה למלאכי השרת דהא חומת העיר ומגדלותיה משירי הלשכה אתו דתנן חומת העיר ומגדלותיה וכל צרכי העיר באין משירי הלשכה לא תימא ר"מ אלא אימא ר' יהודה ת"ש דתניא אמר ר' ישמעאל בר רבי יצחק אבני ירושלים שנשרו מועלים בהם דברי ר"מ לא תימא ר"מ אלא אימא ר' יהודה אי ר' יהודה ירושלים מי מיקדשא והתנן כאימרא כדירים בעצים באישים בהיכל במזבח בירושלים ר' יהודה אומר כל האומר ירושלי' לא אמר כלום וכי תימא משום דלא אמר בירושלים והתניא ר' יהודה אומר כל האומר בירושלים לא אמר כלום עד שידור בדבר הקרב בירושלי'

תרי

בכתנות כהונה. פ"ה מנמנינו דקתני לה קידש חלמא לה קידש לאו ומשום דס"ל הקדש בשוגג אין מתחלל שמזרנו בכ"מ שנאמר ר"מ בהלכות הקדש ולא מצינו מקום שאמר בו הקדש מתחלל במזיד ואין מתחלל בשוגג אלא בין בשוגג בין במזיד מתחלל ולישנא להני טעמא דר' יוחנן דלר"מ יש מעילה במעות הקדש וכיון דמעל נפק לחולין: **ומפני**. דקתני בשוגג לא קידש חלמא לא מתחלל: **כתנות כהונה שלא בלו**. ולחויוץ לעבודה וכל זמן שרחויין לעבודה אין מועלה בשגגתן שלכך הוקדשו מתחלה ליהנות בהן שוגגין רק שלא יתכוין לחלנן שלא נתנה תורה למלאכי השרת שיהו הכהנים זריזים במלאכים להפשיטן בגמר עבודה ולא יהנו עליהם אחר העבודה כהרף עין: **בלו דווקא**. לכיון דאין רחויין לעבודה הרי הן כאחר הקדש ולא ניתנו ליהנות בהן: **מועלין בחדתין ובו'**. שופרות היו במקדש ובסם נותנים שקלים נאחד כתוב עליו תקלין חדתין ומי שלא שקל שקלו נאחד שמביאו בתוך שנתו נותנו לתוכה והגזברין נותנים אותו בלשכה כשמגיע אחד מפרקי התרומה שבשלשה פרקים תורמין אותם ובשני כתוב תקלין עתיקין ומי שלא שקל שקלו משתקד מביאו לשנה הבאה ונותנו לתוך שופר זה והגזברים מפנין אותן מעות לשירי לשכה משנה שעברה: **מועלין בשקלין חדתין**. שהרי לקרבנות צבור הן עומדין: **ואין מועלין בשקלין עתיקין**. שמורת שירי לשכה עליהם וניתנים לחומת העיר ומגדלותיה וכל צרכי תקון העיר כדלקמן וקסבר ר' יהודה אין מעילה בשירי לשכה שנשאר עודף על הקופות לאחר ג' תרומות: ס"ג **שהיה ר"מ אומר מועלין בשירי לשכה: והא חומת העיר ומגדלותיה הוי**. ואמאי מועלין בהן נימא לה נתנו שגגות אותן מעות למעילה מאחר שעומדין לחומת העיר שלא ניתנה תורה למלאכי השרת שיהיו זריזים מליהנות מן החומה ליפשך ועליה שלא על כרחך מע"פ שהחומה הנאת החומה לעניין שאר הנאות מיהא בקדושתייהו קיימי: **תימא ר' יהודה אומר מועלין בעתיקים**. כלומרים ממתני' נמי בשוגג קידש דקסבר מע"פ שניתנו כחומת כהונה ליהנות לכהנים לאחר עבודה לעניין שאר הנאות בקדושתייהו קיימי ומעל זה בקדושין וילפו לחולין מבל מזיד שאין בו מעילה לא נתחלל ולא קידש: **לימרו**. הרי עלי ככר זה לימרו כשה התמיד: **נדירים**. דיר בהמות הקדש ודיר העצים: **וכי תימא**. הא לימרו ר' יהודה לא אמר כלום משום הלא אמר כירושלים שלא הרי זה עלי ירושלים:

תרי

ממון פירוש רש"י אם מועלין בהן או לא ממנם ר' יצחק בן אלכרסה פירש דמועלין בחדתי לר' יהודה אף לאחר כל התרומה שמא יצטרכו להן לנסוף להקריב קרבנות[ג] והכי נמי תני במסכת שקלים (שם) גבי קופות דקאמר התם שלמה עליהם כלומר[ד] שכלתה כל הקופה השליחים אחר לשיים שלמה שניה אחר לרשעונה שלמו שלשתן יחזור ויתרוס פירוס מתקלין חדתין שהוציאו אחר החג ולא יתרוס משיירי שלשה ר"מ אומר יחזור לשייריס שהיה ר"מ אומר מועלין בשייריס שמא יצטרכו להם לנסוף והשתא סבר כמאן דאמר יחזור ויתרוס ולכך מועלין בחדתין שמא יצטרכו להם אבל לא בעתיקין פירוס דהיינו שופרות אחרים וכתוב עליהם תקלין עתיקין דמי שלא שקל משקל מביאו לשנה הבאה ונותנו לתוך שופר זה ואין מועלין בהן לפי שתורת שירי לשכה עליהן ועושין מהן חומות העיר ומגדלותיה ר"מ אומר מועלין אף בעתיקין שהיה ר"מ אומר מועלין בשירי לשכה ור"מ לטעמיה דאמר התם שלמו כולם אחר לשייריס ודומין זה לזה דכי היכי דאחרים לשייריס ס"ל אחרים לעתיקין אם יצטרכו ור"ת והיכי מצי למרוס מעתיקין לקרבנות ליבור הא בעינן תרומה מדשה כדדרש' בר"ה (דף ז.) הכא מתרומה מדשה מעותא מדשה בחדשה[ה] וי"ל דהיינו למעוטי אבל היכא דליכא אפסקא עדיפא[ו] ע"ג י"ל כיון שבאו בשנה זו כלומר שלא היה אחר שנתן אותו לתוך שנתו ואותו חוץ לשנתו קיימין שהרי מזבח והיכל כמה שנים יש שנעשו וקסבר להא ר"מ אחר הכא מועלין בעתיקין אע"ג דעברו שנתן ור"ל מצינו לאוקמי כוותיה דהיינו דמסכת שקלים ומאי פריך התם כלום אחר ר"מ ולפי מה דמתרצינן הכא דקרינן ביה תרומה מדשה מאחר שהוצרך בשנה זו ניחא שפיר הא דלא מצינו לאוקמי הכי דהתם כר"מ: **אימא** ר' יהודה. מכאן ממעט לר"ג דלעיל גבי אין מועלין בעתיקין דברי רבי יהודה דמי גרם ליה הל"ל מיפוך אלא ודאי קתמע נמנית וגם ר"ת מחק מספרו[ז]:

תרי

מסורת הש"ס

ו) יומא ג. מעילה יד: ברכות כה:, ג) [עמ"ס תוספות נקמן סו. ד"ה הקה] [וע"ע תוס' יומא סט. ד"ה בגדי כהונה], ד) רש"ל מ"ז, ה) ירוש' שקלים פ"ג ה"ג, ו) [שקלים פ"ד מ"ב, כתוב"י נוסף: בהן], ז) שקלים פ"ד מ"ב, [בכתו"י: דתני אחוה דר' ישמעאל כך היה יתכן], ח) מדלים י:, ט) [שם יח.], י) [בדפו"ר נוסף: במקדש והד"ת, וכ"ה בתוס', ועי' רש"ג], כ) [יומא נה:], ל) [שקלים פ"ג מ"ה], מ) [יומא נה:], נ) [שם פ"ג מ"ו], ס) [שקלים פ"ג מ"ה], ע) [שם פ"ג פ"ד מ"ו], פ) [ג"כ שם פ"ג מ"ג], צ) [בילמלי פ"ג ה"ג], ק) [שם פ"ד מ"ו], ר) [ל"ל עיין רש"ל], ש) [ל"ל שכלו כל השלשה קופות מאחר לשניה שלמה כו'. רש"ל] [וכ"ה בדפו"ר, ובפנינו ע"פ הגהות מהרש"ל], ת) [במדבר כח, יל], א) [ר"ה שם, יומא סה: ע"ש], ב) [בילמלי פ"ד ה"ג],

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה בכתנות וכו' תמרינן דים מועל. נ"א לקמן ד' נה ע"ב:

מוסף רש"י

כאישים. כתנו של מזבח (נדרים יב). **כל האומר בירושלים לא אמר כלום.** לגל מיקדשא יהושלים (שם יא.).

קמו א ב מיי' פ"ה מהל' מעילה הל"ד:
קמז ג מיי' שם פ"ו הלכה יג:
קמח ד מיי' פ"ד מהל' שקלים הל"ח:
קמט ה מיי' פ"ו מהל' מדיס הל"ד טוש"ע יו"ד סימן לד סעיף ג:

מוסף תוספות

א. הנשאר בקופות בר"ח ניסן שמכאן ואילך אין לוקחין קרבנות ציבור אלא מתרומה חדשה כדאמרינן בר"ה (ז.) קרבנות ציבור הבאין באחד בניסן מצוה להביא מן החדש. רש"י כתובות קו ע"ב. ב. כשהוא בטל מנדרים ונדבות לוקחין מהן עולות ומקריבין בשר למזבח ועורות לכהנים. רש"י שם. ג. כגון שנתקרו הטלאין או שאם היה המזבח בטל והוצרכו להביא עולות לקץ המזבח. תוס' הרא"ש. ד. ועוד דהוה ליה לאקשויי נמי מדר' יהודה לדר' יהודה דהכא קאמר אין מועלין בעתיקין משום דניתנו ליהנות בהן ובמתניתין ס"ל דמועלין בכתנות כהונה אע"ג דניתנו ליהנות בהם. תוס' הרא"ש.